

ABRAM WYSZEGROD

ur. 1922; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, II wojna światowa, okupacja niemiecka, ulica Lubartowska, praca przymusowa

Początek okupacji niemieckiej w Lublinie i ucieczka na Wschód

Kiedy [Niemcy] przyszedli [do Lublina] to było 17 września, dzień po Rosz ha-Szana. I przez cały czas dawali te obwieszczenia, żeby to było, żeby to nie było, takie te... A potem przyszedli i codziennie łapali Żydów do pracy, ale nie do pracy co oni potrzebowali, tylko tak żeby zrobić źle. Ja pamiętam jeden raz... na Lubartowskiej mieszkaliśmy, mieliśmy te okna na ulicy... czekaliśmy na rodziców żeby przyszedli z bożnicy, tośmy mieszkaliśmy na pierwszym piętrze, nawet nie pierwsze piętro – 7 stopni... tutaj czekaliśmy my, przyszedł jakiś ten żołnierz, złapał, co, co, złapał mnie do pracy. To był pierwszy raz. Wziął mnie do koło cmentarza... wzięli mnie z Lubartowskiej, z całej Lubartowskiej, wzięli z każdego mieszkania, oni szukali, jeżeli widzieli chłopców, bo dziewczyny, kobiety nie wzięli tylko mężczyzn. Wzięli nas i mówili: „Weź tego, puść tego”, a potem jak już wzięliśmy te kamienie tutaj, to mówili: „Weź te kamienie zwrócić”. Ja ładnie tak zacząłem, a gdy wyszedłem stąd i udało mi się przyjść do domu, ale w domu była narada duża... „Jak ty...? Udało się...?” „Udało się”, a potem jeszcze raz się spotkali... do roboty i za trzecim razem już, w tym dniu co ja zostawiłem Lublina, ale ja znałem Lublin to wszedłem z jednej strony [kamienicy] i wyszedłem z drugiej. I oni nie wiedzieli jeszcze [o tych przejściach]... bo kiedy był ten budynek [numer] 30 parę – [to z drugiej strony] było 24. I ja wyszedłem z drugiej strony, i tak udało mi się zostawić Lublin.

Data i miejsce nagrania	2006-11-30, Tel Awiw-Jafa
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Jarosław Grzyb
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"